

Referat af HB-møde

Hovedbestyrelsen

Danmarks Naturfredningsforening

Date	27-06-2024
Time	9.30 – 15.30
Location	Masnedøgade 20
Deltagere	<i>Maria Reumert Gjerding, Sebastian Jonshøj, Birgitte Marcussen, Hans Jürgen Stehr, Sebastian Haug Krab, Martin Vestergaard, Maria Mosegaard Mortensen, Susanne Ogstrup, Louise Holst Hemmingsen Villumsen og Michael Løvendal Kruse</i>
Afbud	<i>Christian Prip</i>
Sekretariat	<i>Lars Midtiby, Mikkel Havelund, Jens Anton Tingstrøm Klinken, Ida Marxen Søndergaard, Anders Horsten, Birgitte Bang Ingrisch, Anders Horsten, Sophie Lundbæk, Daniel Hauberg, Søren Dawe og Rikke Friis Højland (referent)</i>

1 - HB's egen tid

Der refereres ikke fra dette punkt.

2 - Delstrategi: Frivillige og Aktive

**Mikkel Havelund,
Sophie Lundbæk**

Indstilling: HB orienteres om status for delstrategien Frivillige og Aktive og beslutter, om der er behov for justeringer i tilgangen. Desuden beslattes, hvordan organisationsudvalget kan inddrages i det kommende år.

Mikkel og Sophie orienterede om status for delstrategien Frivillige og Aktive og præsenterede dugfriske tal fra frivilligundersøgelsen, som endnu ikke er helt afsluttet. De orienterede desuden om planer om en evt. hvervekampagne for flere frivillige i 2025.

Konklusion

HB drøftede oplægget og havde følgende bemærkninger:

- HB oplever, at der er efterspørgsel efter flere frivillige ressourcer i lokalafdelingen. Der er rigeligt med opgaver. Andre synes, det kan være svært at lukke nye/flere ind. HB efterspørger hjælp til selvhjælp til, hvordan lokalafdelingerne kan håndtere de nye frivillige. Forslag om at udpege frivilligambassadører i alle afdelinger.
- Der er en oplevelse af, at der er behov for en kulturændring lokalt, så bestyrelser kan tage nye frivillige ind. HB påpeger, at det er vigtigt, at vi også har forståelse for de "gamle" afdelinger. Det kræver tid og overblik at tage imod og lære nye op. Vi bør have overblikket over behov i forskellige afdelinger.
- Det blev bemærket, at vidensdeling er vigtigt. Mange formænd siger, at de gerne vil blive bedre til rekruttering. Forslag om at man tager snakken i samrådene og hjælper hinanden med gode eksempler, så vi får en drøftelse af, hvad vi kan gøre bedre. Vi kan alle blive bedre til at rekruttere, og det er oplagt at hjælpe hinanden.
- HB bakker op om en hvervekampagne, men vi skal også være klar på at modtage de frivillige, der kommer, og hjælpe dem til at blive. Vi har brug for mange profiler, ikke kun de meget naturstærke. Det mindset kan OU bidrage til at udvikle og til at lave analysen og anbefalingerne. De aktive skal kunne se sig selv i kampagnen.
- OU bør have deltagelse af et eller flere medlemmer, som ikke er afdelingsbaseret fx fra Flor eller fra DNs projekter, der har andre vinkler på det at være aktiv. Afdelingerne er kerne i DN, men der er også brug for input fra frivillige uden for afdelingerne.

- Mere uddannelse er godt, og månedlige online introkurser er en god ide, men det skal også gribes i afdelingerne. På introkurser bør vi præsentere hele den mangfoldighed af opgaver og projekter, der er i DN, så vi ikke kun præsenterer afdelingen. Der blev også foreslået et "nysgerrighedsmøde", hvor man kan blive afklaret i, hvor i DN man kan passe ind.
- Et mangfoldigt DN vil også give flere frivillige på sigt. Regionale projekter kan være en indgang. Man behøver ikke at engagere sig i afdelingerne, men fx i projekter vedr. Limfjorden eller den grønne ring. Forslag om at samrådene har regionale projekter, man kan engagere sig i.
- Hvis/når vi i højere grad engagerer DN-frivillige udenfor regi af afdelingerne, er det vigtigt at orientere afdelingerne således, at der er et koordineret overblik over samtidige DN-aktiviteter i en given kommune.

3

3 - Lokalafdelinger

**Mikkel Havelund,
Sophie Lundbæk**

Indstilling: HB orienteres om principperne for organisatorisk og økonomisk støtte af afdelingerne og beslutter, om der er behov for at ændre tilgangen (inden for den eksisterende budgetramme).

Sekretariatet oplever, at der i visse afdelinger er en forståelse af, at der er 20.000 kr. pr. afdeling. Det står ikke på skrift nogen steder. Måske florerer den opfattelse derude, fordi der er 2 mio. kr. i lokalafdelingsbudgettet, og divideret med ca. 100 afdelinger giver det som fingerpeg 20.000. Men der er aldrig blevet håndhævet et loft på 20.000 kr. pr. lokalafdeling. Pengene følger de aktive afdelinger, og sekretariatet har ikke oplevet af budgettet er blevet overforbrugt. HB drøftede principperne.

Konklusion:

Flertallet i HB ser ikke noget problem med måden, økonomien drives på i dag, men de ønsker, at OU ser på rammerne for lokalafdelingernes økonomi og vender tilbage til HB. OU bedes i samme ombæring om at tage en drøftelse om fremtidig praksis omkring "samfinansiering" af projekter, hvor afdelingerne selv puljer midler sammen. HB beder sekretariatet samle op på det konkrete samfinansieringsprojekt, vedr. udarbejdelse af en kampagnefilm.

HB havde følgende bemærkninger:

- Reglerne er tilbage fra 2009 og kunne godt bruge en revision, herunder en gennemskrivning af formuleringer. Fx står der telefonbøger i dokumentet. HB beder OU drøfte retningslinjerne, evt. med input eller foretræde af DN København, som havde fremsendt input til HB's drøftelse.

- HB drøftede, om de aktive selv bør betale for kørsel etc. Mange betaler omkostninger af egen lomme for at støtte DN, eller fordi det er bøvlet at få refusion eller på grund af uvidenhed. Der var både argumenter for og imod.
- HB savner et overblik over, hvad pengene bliver brugt til. Fx transport, arrangementer, andre ting.
- HB drøftede fordelingsnøgle efter størrelse. Måske giver det mening, at de store afdelinger skal have flere penge, men det kan også være, at afdelinger, som bløder, skal have penge til at lave seje arrangementer, så de kan genopstå. Det er heller ikke nødvendigvis de store afdelinger, som har mest natur.

4

4 - Tværgående mærkesager

**Jens Anton
Tingstrøm Klinken,
Daniel Hauberg**

Indstilling: HB orienteres om mærkesagernes politikforslag og om den videre proces, samt drøfter idéer til indsatser.

Konklusion:

HB tog orienteringen til efterretning og drøftede ideer til indsatser.

HB havde følgende ideer og bemærkninger:

Det er gode ideer, og det er godt set, at det kommunalpolitiske netværk kan arbejde videre og skærpe ideerne. Også godt at italesætte kommunalvalget. Det skaber en relevans og taler det ind i en konkret tidsplan og begivenhed.

HB satte spørgsmålstejn ved, om det er ambitiøst nok at forvente, at kun 15 afdelinger har lavet indsatser for at påvirke deres kommune inden 2026. Sekretariatet svarede, at man gerne ville lave et realistisk bud. Vi stopper ikke, når vi når 15, så sætningen kan evt. ændres til mindst 15.

HB påpegede, at de to mærkesager oplagt kunne laves i et samarbejde ml. organisationskonsulenter, kommunikation og fagmedarbejdere. Sekretariatet svarede, at samarbejdet om mærkesagerne allerede foregår på tværs af afdelinger ml. presse, organisationskonsulenter etc., men det bor hos NOMA rent organisatorisk.

HB foreslog, at der rekrutteres nye frivillige til mærkesagerne. Vi kan mobilisere andre kræfter i organisationen, som skal understøtte arbejdet med de to mærkesager.

HB påpegede, at vi lykkes ikke med det, vi vil, hvis det ikke forankres lokalt. Sekretariatets rolle er at facilitere at lokalafdelingerne kan realisere projektet. Forslagene kan suppleres med input fra samråd.

Susanne gjorde opmærksom på, at PFU lavede oplæg om de to forbundne kriser på Det Grønne Landsmøde, hvor der i referater står nogle gode ideer til, hvad man kan gøre. PFU vil gerne understøtte arbejdet og pege på interessante faglige problematikker.

Hans Jürgen tilføjede, at MFU også gerne vil bidrage. De inviterer Jens Anton med til møde i september, for at drøfte hvordan

De to mærkesager understøtter den grønne trepart. Måske skal det lige vinkles lidt, men der er stor synergi. Sekretariatet vil sikre, at indsatsen bliver samtænkt.

HB foreslog, at der laves et webinar om mærkesager. Der sidder nogen i afdelingerne, der gerne vil høre mere. Der kan evt. oprettes arbejdsgrupper, som kan videreudvikle de forskellige ideer.

Sekretariatet takkede for input.

5

5 - Politik på VE i ny produktionsskov

**Anders Horsten, Ida
Marxen Søndergaard,
Jens Anton Klinken**

Indstilling: HB skal beslutte position på VE i ny produktionsskov.

Anders præsenterede forslaget til ny position for DN på VE i produktionsskov. DN vedtog i 2023 en politik for opstilling af vindmøller, hvor det blev besluttet, at DN ikke mener, at der skal opstilles vindmøller i fredskov. I forbindelse med forhandlingerne i Grøn Trepert og den løbende debat om VE-udbygning er der imidlertid opstået et behov for at præcisere DN's holdning til vindmøller og VE-anlæg i nye skove, som etableres på tidligere landbrugsjord.

Konklusion

Sekretariatet laver et nyt bud på tekst med indstilling på baggrund af diskussionen. HB godkender digitalt eller ved behov drøftes på næste møde.
VE omskrives til vindmøller, så vi ikke åbner op for andre anlæg.

6

6 - Fredninger halvårlig status

**Birgitte Bang
Ingrisch**

Indstilling: HB orienteres om indkomne fredningsforslag og status på verserende fredningssager og godkender fredningsstrategien, som er opdateret, så den målrettes DN's øvrige strategiske fokus på naturområdet.

Konklusion

Fredningsstrategi

Fredningsstrategien er opdateret med få ord for at understrege, at fredning ikke er målet, - det er naturen. Og alle fredninger skal i princippet udgøre en positiv forskel for biodiversiteten. Samtidig er det gjort klarere i strategien, at DNs fredningsarbejde peger direkte ind i arbejdet med de store politiske dagsordener om at beskytte, forbedre og øge naturarealet.

HB påpegede, at det kan præciseres i fredningsstrategien, hvad vi mener med adgang til naturen. Sekretariatet foreslog, at der tilføjes lidt under de relevante punkter i fredningsstrategien om, at adgang altid viger for beskyttelseshensyn, hvis der er tvivl om, hvorvidt adgangen er en belastning for naturen.

HB godkendte tilpasningen af fredningsstrategien med den tilføjelse, at det skal vurderes, om nye fredningssager ligger inden for forskernes anbefalinger i f.eks. rapporten om 30% mere natur fra DCE og den nyeste rapport om mere, bedre og større natur i Danmark fra KU.

HB påpegede, at vi skal være opmærksomme på den lille natur i fredningsarbejdet, også selvom det er områder, der ligger uden for de store områder, som forskerne fokuserer på. Birgitte Ingrisch bekræftede, at sekretariatet også er opmærksomme på mindre områder med høj naturværdi. Birgitte sender et nyt forslag ud til HB på mail med angivelse af tilføjelser i track changes.

Nye fredningsønsker

HB bakker op om indstillingen, med den tilføjelse, at Bispebjerg Kirkegård kommer på potentialelisten, så HB kan følge den og tage stilling, hvis der opstår trusler. Det samme gælder Dyrehaven, som evt. kan tænkes sammen med den grønne korridor og måske Lynge Grusgrav.

HB drøftede Græm. Her kunne DN lægge op til at landbrugsarealer bliver ekstensiveret, men vi kan ikke lægge op til egentlig naturgenopretning med tilkastning af grøfter eller standsning af afvandingen. Vandet kommer dog af sig selv før eller siden pga. klimaforandringerne. HB besluttede, at Sekretariatet skal kontakte Holstebro Kommune og høre, hvad status er på eventuel lokalplan om sommerhusprojekt. Hvis der er konkrete trusler, så får HB en indstilling på mødet i december om at påbegynde fredningssag.

Verserende fredningssager

HB spurgte ind til Esrum Søsti. Sekretariatet forklarede, at der er en konflikt om naturværdier ift. den foreslåede sti, der går hele vejen rundt om stien. Der har været indsigelser fra DOF pga. fuglelivet. Sidst den blev taget op i DN, var et ret stort mindretal imod. HB spurgte, om ikke DN kan droppe fredningssagen, fordi der er så store fugleinteresser langs søbredden, og der er allerede god adgang langs søens vestside. Det bakkede mange op om. Birgitte Ingrisch forklarede, at DN *kan* renoncere på stien, men ikke på hele sagen på dette sene tidspunkt i processen, hvor Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal behandle sagen i september. HB besluttede enstemmigt at renoncere på stien ved Esrum og fastholdt det resterende indhold, som er en revision af flere gamle fredninger samt en udvidelse af fredningen.

Ift. de allerede besluttede, men ikke rejste fredningssager om sovende fredning på Forsvarets arealer, vil Maria tage et nyt møde med Troels Lund Poulsen og drøfte hans

holdning til, at DN fortsætter fredningsarbejdet. Det drejer sig om Borris Hede og Højstrup Øvelsesplads ved Odense. DN har tidligere fået gennemført flere sovende fredninger på Forsvarets arealer.

7

7 - Ny landbrugspolitik og proces (udskudt fra sidste møde)

**Jens Anton
Tingstrøm Klinken**

Indstilling: HB beslutter proces for ny landbrugspolitik og drøfter overordnede forslag til indhold.

Konklusion

JA præsenterede sekretariatets indstilling til, at landbrugspolitikken skal vedtages på REP i foråret 2026.

HB godkendte tidsplanen med den tilføjelse, at drøftelserne kan starte op i samrådene i efteråret 2024 eller tidligt 2025, hvor HB-medlemmer deltager.

HB havde følgende kommentarer og forslag til indhold:

Tidsplanen er en anelse optimistisk. Forslag om at starte drøftelserne op i samrådene sidst på året i 2024 eller relativt tidligt i 2025. Det tager lang tid og er noget, mange har følelser for. Der er samrådsmøde i efteråret i de fleste samråd og så igen i foråret 2025.

Sekretariatet sagde ok til at starte drøftelserne i 2024 i samråd – i praksis diskuteres det jo allerede i organisationen – men der bliver først sat ressourcer af fra 2025 til at lave egentlig politikudvikling mm.

Input til en ny politik:

- Håndtering af spildevandsslam. Det savnes i politikken i dag. De forurenende stoffer nærmer sig efterhånden et kritisk niveau.
- Svineproduktionen bør reduceres.
- Vi bruger mere vand til markvanding, end vi bruger til at drikke. Vil gerne have vand med i politikken.
- Fremme af regenerativt jordbrug

8 - Grøn trepart

**Maria Reumert
Gjerding**

HB orienteres om arbejdet med Grøn Trepert og drøfter DN's indsats.

Der blev ikke refereret fra dette punkt.

11 - Gensidige orienteringer

Michael sprang til på en debat på Folkemødet på Bornholm med kort varsel, fordi ingen i sekretariatet kunne deltage.

Susanne orienterede om to sager fra planklagenævnet, vi skal være obs på. Den ene er Aarhus Havn, som er skudt så meget til hjørne, at udvidelsen nok bliver reduceret markant. Den anden er en sag om en lodsejer i Hillerød, som er blevet pålagt at fjerne påfyld i en gammel grusgrav, som han har tjent 28 mio. kr. på.

Hans Jürgen sagde, at der står i AP, at sparet energi er den mest bæredygtige måde at reducere CO2. Han foreslog derfor, at DN indgår strategiske samarbejder for at skubbe til initiativer omkring reduktioner. Det, DN kan levere er lokalt engagement i lokale klimaplaner mv., og måske kan vi opgradere et netværk til strategisk netværk, som i samarbejde med MFU og Kommunalpolitisk Netværk kan skubbe på en implementering.

Hans Jürgen har været i kontakt med en økonom, som har været chefkonsulent i FVM, og som han gerne optage i MFU. Der lægges en indstilling på Teams til HB mhp. udpegning frem til foråret 2025, hvor HB skal udpege et samlet MFU for en ny periode.

Sekretariatet orienterede om, at der på næste møde er et punkt på om DN's brand. Det er pba. DN's omdømmeanalyse, som viste, at mange så DN som en lidt støvet forening. Derfor er arbejdet sat i gang med at gøre DN's visuelle identitet mere tidssvarende. Det betyder også, at der bliver arbejdet på en nyt logo, og sekretariatet vil rigtig gerne have det med ud på samrådsmøderne i efteråret.

Lars orienterede om, at børneklubben kører planmæssigt og er klar til at gå i luften efter sommerferien. Han orienterede samtidig om, at Veluxprojekterne udløber ved årets udgang.

HB efterlyste en kort, men fyldestgørende update fra direktøren på nyansættelser og

stillingsophør på HB-møderne.

Sebastian orienterede om, at der er lagt en indstilling på Teams vedr. udpegning til NNP Husby Klitplantage. Der var svarfrist d.d.

12

12 - Evt. og evaluering af mødet

Niels Hilker har sendt HB nogle sider omkring DN Sorø og lægger op til HB's kommentarer. HB bør selv kvittere for den slags indlæg og ikke kun sekretariatet. Det vil være et godt signal til dem, der sætter sig sammen og prøver at være konstruktive. Der kan evt. udpeges et HB-medlem, som har ansvaret for at svare på henvendelser.

Birgitte efterspurgte et debatforum, nu hvor Vores DN er lukket ned. Hun efterspurgte en plan på næste møde.

Michael fortalte, at IT-udvalget godkendte, at man lukkede Vores DN ned ifm. en licensfornyelse, som er meget dyr ift. brugen. Vi har stadig adgang til data, men det skal besluttes, hvad vi vil i fremtiden. IT-udvalget har talt om, at det vil være bedre at flytte trafikken ind på det nye dn.dk's aktivsider, hvor der måske kan slås en debatfunktion til, men det har ikke højeste prioritet lige nu.

Lars understregede, at vi ikke kan sætte flere IT-projekter i gang. Vi er i gang med at udrulle en ny hjemmeside og et nyt medlemssystem, som er to meget store projekter. Sekretariatet vil gerne på næste møde redegøre for status og mulighederne i de nye systemer.

HB roste afholdelsen af stormødet om trepartsaftalen i går. Det var en god måde at orientere vores aktive. HB foreslog, at der til den type arrangementer også bruges mindre debatfora undervejs, hvor man skilles ud i mindre grupper.

Evaluering af møde:

Nogle af bilagene manglede lidt på kvaliteten denne gang.

Ønske om at data sendes på forhånd og ikke først fremlægges på mødet.